

Opole, 19 lutego 2021 r.

NKO.401-11/2020

Pan

Sylwester Lewicki

Burmistrz Olesna

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2137), przeprowadziła w dniach od 27 października 2020 r. do 21 grudnia 2020 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Olesno za 2019 rok oraz wybranych zagadnień za lata 2018 i 2020.

Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią wybrane losowo operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową. W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy będące głównie konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa oraz braku właściwego nadzoru ze strony kierownictwa.

Ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli doręczonym Panu w dniu 21.12.2020 r.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono m.in. następujące nieprawidłowości:

1. Naruszenie przepisów w zakresie rachunkowości polegające na:

- a) nieprzeprowadzeniu inwentaryzacji gruntów w latach 2016, 2017 i 2018 oraz niedotrzymanie terminu inwentaryzacji gruntów za 2019 r. (protokół kontroli str. 34-36).

Odpowiedzialność ponoszą: Skarbnik Gminy i Burmistrz Olesna.

Powyższa nieprawidłowość może wypełniać znamiona czynu określonego w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 289),

- b) ujmowaniu dochodów uzyskanych latach 2018 – 2019 z tytułu sprzedaży nieruchomości (gruntów rolnych w łącznej kwocie 3 374 183,23 zł.) oraz dochodów uzyskanych w 2019 r. z dzierżawy gruntów rolnych (w kwocie 1 575,09 zł) w ewidencji jednostki w niewłaściwych podziałkach klasyfikacji budżetowej (protokół kontroli str. 64-66 i 72-73).

Odpowiedzialność ponoszą: Podinspektor ds. księgowości i Skarbnik Gminy,

- c) ujęciu w księgach rachunkowych operacji gospodarczych dotyczących zmian w stanie środków trwałych w innych okresach sprawozdawczych niż okresy, w których operacje te faktycznie nastąpiły (protokół kontroli str. 71-72, 134-135 i 141-143).

Odpowiedzialność ponoszą: Inspektor ds. gospodarki nieruchomościami, Inspektor ds. drogownictwa, Inspektor ds. księgowości budżetowej, Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Lokalami, Kierownik Wydziału Urbanistyki, Infrastruktury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska, Kierownik Wydziału Spraw Obywatelskich oraz z tytułu nadzoru Skarbnik Gminy,

- d) nieustaleniu w polityce rachunkowości stawek umorzeniowych dla wartości niematerialnych i prawnych (protokół kontroli str. 137-138).

Odpowiedzialność ponosi Burmistrz Olesna.

2. Niedopełnienie obowiązku pisemnego zawiadamiania osób ustalonych w przetargach jako nabywców nieruchomości o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży (protokół kontroli str. 69-70).

Odpowiedzialność ponosi Kierownik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Lokalami.

3. Nieterminowe przedłożenie organowi nadzoru – Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu, zarządzenia Burmistrza Olesna oraz czterech uchwał Rady Miejskiej w Oleśnie objętych zakresem nadzoru (protokół kontroli str. 39-40).

Odpowiedzialność ponoszą: Inspektor ds. obsługi Rady Miejskiej w Oleśnie, Inspektor ds. obsługi Komisji Rady Miejskiej w Oleśnie, Skarbnik Gminy i Burmistrz Olesna.

4. Nieprzeprowadzenie weryfikacji łącznej powierzchni gruntów podlegających wymiarowi podatku leśnego z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków wobec istniejącej różnicy tych wielkości. Powyższe spowodowało ujęcie w ewidencji podatkowej jednostki lasów o powierzchni większej, o 29,9256 ha, niż wynikająca z ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Oleśnie (protokół kontroli str. 55-56)

Odpowiedzialność ponoszą: pracownicy Wydziału Finansowego zajmujący się pomiarem podatku leśnego, Skarbnik Gminy i Burmistrz Olesna,

5. Dokonanie wydatków z przekroczeniem granic kwot określonych w planie finansowym jednostki (protokół kontroli str. 80-82).

Odpowiedzialność ponoszą: Skarbnik Gminy oraz Burmistrz Olesna.

6. Opłacenie składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za miesiąc listopad 2018 r. w kwocie 2 371,00 zł z opóźnieniem 35 dni oraz za miesiąc październik 2019 r. w kwocie 4 466,00 z opóźnieniem 5 dni (protokół kontroli str. 89-90).

Odpowiedzialność ponoszą: Inspektor ds. płac, Skarbnik Gminy i Burmistrz Olesna.

Powyższa nieprawidłowość może wypełniać znamiona czynu określonego w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 289).

7. Regulowanie zobowiązań Gminy, na łączną kwotę 17 854,69 zł, po terminach ich wymagalności (protokół kontroli str. 20-21 i 102-103).

Odpowiedzialność ponoszą: pracownicy merytoryczni odpowiedzialni za nieterminowe przekazanie dokumentów rozliczeniowych do Wydziału Finansowego, Inspektor ds. płac oraz Skarbnik Gminy.

8. Nieprzestrzeganie przepisów w zakresie zamówień publicznych polegające na nieterminowym zwrocie wadium (protokół kontroli str. 128-129 i 132).

Odpowiedzialność ponosi Inspektor ds. zamówień publicznych.

Ponadto kontrola wykazała dopuszczenie do ponownego wystąpienia nieprawidłowości stwierdzonych podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy Olesno, co w świetle informacji o wykonaniu wniosków pokontrolnych zawartych w piśmie

nr I.IS.1710.2.2016 z dnia 10 czerwca 2016 r. nie powinno mieć miejsca. Powtórzenie nieprawidłowości nastąpiło w zakresie:

- zastosowania niewłaściwej podziałki klasyfikacji budżetowej przy ewidencjonowaniu dochodów z tytułu sprzedaży nieruchomości,
- ujmowania w księgach rachunkowych operacji gospodarczych dotyczących zmian w stanie środków trwałych w innych okresach sprawozdawczych niż okresy, w których operacje te faktycznie nastąpiły,
- nieterminowego przekazywania do organu nadzoru zarządzeń Burmistrza Olesna i uchwał Rady Miejskiej w Oleśnie,
- dokonywania wydatków z przekroczeniem granic kwot określonych w planie finansowym jednostki.

Powyższe wskazuje nie tylko na nieskuteczność działań podjętych przez Burmistrza Olesna i nieprawidłowe funkcjonowanie kontroli zarządczej w jednostce, ale również na możliwość wystąpienia sytuacji, o której mowa w art. 27 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Na uwagę zasługuje fakt, że niektóre nieprawidłowości stwierdzone przez kontrolujących zostały usunięte w trakcie kontroli. Dotyczy to nieprawidłowości wymienionej w punkcie nr 2 lit. d) co polegało na wprowadzeniu nowej polityki rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Oleśnie, na mocy zarządzenia Nr 114.2020 Burmistrza Olesna z dnia 16 grudnia 2020 r., w której została określona m.in. stawka amortyzacyjna dla wartości niematerialnych i prawnych.

II. Wnioski pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia prowadzenia zagadnień objętych kontrolą, Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o pełne wykorzystanie ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o podjęcie skutecznych działań w celu wyeliminowania powstałych nieprawidłowości, a w szczególności o realizację następujących wniosków:

1. Wzmocnić nadzór w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o rachunkowości, a w szczególności:
 - a) inwentaryzację gruntów przeprowadzać w terminie oraz z częstotliwością określoną w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz.U z 2021 r. poz. 217),

- b) dochody uzyskane ze sprzedaży oraz dzierżawy gruntów rolnych klasyfikować zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm.),
 - c) wdrożyć procedury zapewniające ujmowanie w księgach rachunkowych operacji gospodarczych dotyczących zmian w stanie środków trwałych w okresach sprawozdawczych, w których operacje te faktycznie nastąpiły, tj. stosownie do dyspozycji art. 20 ust. 1 cyt. ustawy o rachunkowości.
2. Zapewnić przestrzeganie obowiązku pisemnego zawiadomienia osób ustalonych w przetargach jako nabywców nieruchomości o terminie i miejscu zawarcia umowy sprzedaży, zgodnie w wymaganiami art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm.).
 3. Podjąć skuteczne działania mające na celu wyeliminowanie przypadków nieterminowego przekazywania zarządzeń Burmistrza Olesna i uchwał Rady Miejskiej w Oleśnie do organu nadzoru, stosownie do art. 90 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.).
 4. Przeprowadzić działania zmierzające do zweryfikowania łącznej powierzchni gruntów podlegających wymiarowi podatku leśnego z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków w celu prawidłowego opodatkowania tych gruntów. Stosować w tym zakresie przepisy art. 1 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.), w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2052 ze zm.),
 5. Wdrożyć procedury kontrolne, które skutecznie wyeliminują nieprawidłowości polegające na dokonywaniu wydatków przekraczających granice kwot określonych w planie finansowym, zgodnie z dyspozycją art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).
 6. Składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odprowadzać w ustawowym terminie, tj. do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym

zaistniały okoliczności powodujące postanie takiego obowiązku, stosownie do art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426 ze zm.).

7. Podjąć skuteczne działania zapewniające terminowe regulowanie zobowiązań, celem doprowadzenia do przestrzegania przepisów określonych w art. 44 ust. 3 pkt 3 cyt. ustawy o finansach publicznych.
8. Zwrotu wadium dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego, odpowiednio do postanowień art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019 ze zm.).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o **wykonaniu** wniosków pokontrolnych w nim zawartych lub przyczynach ich niewykonania.

Poinformowanie Izby niezgodnie z prawdą o wykonaniu wniosków pokontrolnych w myśl art. 27 ww. ustawy zagrożone jest karą grzywny.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu

Grzegorz Czarnocki

Do wiadomości:

Rada Miejska w Oleśnie